

Wulfrichs Kampf

15-7 ԾԱՌԱՅԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կազմեթամբզըն՝ Թապը Էսնասընս
Գատար հիչ պիր Թէլէկրաֆ հափա
տիսի միւրուտ իթմէմիչ տիր :

ԲԻՐԱԼԵՐԻ ՕՏՈՒՄՐ ՎԷՆ ՄԱՂԱՋԱՆԱՐ
 Խաթանայօղտա վազը Գէօրի ք-եէնի-կա
 նըն եօգարուտաթի գարուտու սըրապորնա
 ֆիւճէտոտէն ինչա օլունան, վէ Սաաթ-
 ճը խանը Թէսիլիէէ գըլընան իւանա
 միւթէտիլ քիրա իէն օտոմ վէ մաղաղա
 պօլընտուղունտան, Թալիպ օլան զաթ-
 լարըն Չուււաճի Բլան ճառտէսիւտէ վա-
 գը 10 վէ 23 վէ 44 նիւմէրօլար իէն միւ-
 ռազգճմաճ ֆուճնեան վէ ճէգվէճնան ի
 Արապտան էֆէնէնիէրէ միւրաճաաթլար
 իլան օլունուր:

3—23

ԽԱՐԻՃԻՅԵԼ:

ԻԹԹԻՅԱԿԸ ՄԻԻՍԵԼԼԵՍ

Մէտէնկէթին իլէրլէմէսնէն իսթի
նատէն, հէթթարաֆտան սուլհը ու
մուսի սէտալարը չըգտըզը չու գէ
մանկարտա չ էվթորա հիւքումէթլէ
րինտէն պազըրընն իթթիսազ էթ
տիքլէրի թէտայիր վէ հարէքէթը բո
լէթիլիլէննն նազարա չարմամաս
միւմքին տէլի տիր :

Գարիկինը քերամորմող մակուստի-
քի, Ալմանես պաշ վեքիլի բբեն
Պիզմարդ իլե Ավսթրիա իսպիճիլ
նաղրըր գոնթ Գալսօքի արասընտ
պիւր իքի հաֆիւն ագտեմ Ֆրետե
բիգսրունհե շեհրինտե պիւր միւլազա
վուգու պուլմուշ տուր : Պու միւլա
զամթա ալեմը բօլիթիգատա էհն
միլեթ նապարր իլե պաղըլտըր կե
պի , կերեք մեհաֆիլը սիլասիլետ
վե կերեք մաթպուլաթ մեյանընտ
չօգ մանեալար վեքիլմիշ տիւր : Շիմտ
Ալմանես իմբերալթօրընըն Վիթօրանը
պաղըր բայթմաթլարընա վե էդ ճիւ
լե Բօմանես աէյաշամթը մատտես
ալեմը սիլասիլի իյդալ իտիեօր :

Ալմանիա հիւքիմէթի Ավսթրիայ
քէնտիլինէ պէնտ վէ տօսթ էտէպի
միշ կիպի կէօրիւլիւօր: Պու իհթի
մալաէն ուզազ տէյիւ տիր: յիւնքի
Ավսթրիա հիւքիմէթի՝ շայետ Ս
մանիա իլէ իթիթիֆադը իլթիզա
էթմէտէ, Բուսիա կիպի քէսիր իւ
գուվէթ վէնուֆուս օլան պիր տիւ
մանը թապիի եալընը քէնտի գալ
շըսընաա կէօթմէք իսթմէ յէհէյի
էնէն, վէ Ալմանիատան մաատա
գ օվէզադ պուլունմատըղընտան, հէ
թիւնաթէթ վէ հէմ՝ քօթիթիդա նօզ
թաի նապարը իլէ իահ նախահ Ալման
եայա տօսթ վէ միւթթէֆիգ օլաճա
տրը, պուլընըս պէրապէր Ավսթրի
հիւքիմէթի՝ Ալմանիա իլէ պու տօսթ
լըղընտա քէնտի հիւրըրիէթ վէ ի
թիգլալընը մուհաֆազա էթմէք, պ
Ալմանիա թարաֆընտան Բուսիայ
գարչը ալէթ Թըմմադ իլիւն, Ալմ
նիայը տաթի Բուսիա իլէ Ավսթրի
արապընտա պուլունան հիւքիմաթ
սաղըրիէնէն ումուրու սիյասիյէսիւ
սիւտաթիլէ յէ մէճպուր էտէհէյի
թըրտան կէչէր:

Նայելի օլմասը մէջքիւ քտըր . զիրպ Ալմանիա իմբէրաթօրը . Բօմայա սէյեա հաթընտա հէմ իթալիա գրալընը վէ հէմ Բարա հազըէթլէրինին տօսիլ լըզընը ճէլպ էթսէ պիլէ, իթալիա նըն տալիթէի տուլլտա կէշինտիլի վէ մէզհէպճէտէ պիր օլտուղու ասըլ գօմընսուհը թէրքըլէ, հէմ մէզհէպ ճէ վէ հէմ ունստըճա պաշգա օլան Ալմանիա հիւքիմէթի իլէ ագտը իթթիֆագ էթմէսի ագլը բէք մութապըդ օլմատըղը, կի պի, Ալմանիանըն իթալիայը քէնտիսինէ տօսիլ էթմէսինտէն մագպէտիլ իթօրանըն սուլ Տըուսմուստէ իպգի սը չէօյլէ տուրմտն, պաշլըճա ծըան սայա դարըը ալէթ մազամընտա գուլլանմագ ֆիրքրինտէն իպարէթ օլտուղունու տա իթալիա հիւքիմէթի էլ պէթթէ իաթօրընտան կէշիթիր :

Ֆրանսա մաթպուլաթը՝ իթթիֆա
գը միւսէլէսէ էնէմիլէթ վերմէ
մէքտէ իսէլէր աէ, Իսկիլիզ մաթ
պուլաթը՝ Բուսիա իլէ Ֆրանսա ա
րասընտա իթթիֆագ իհտաա օլու
նուեօր, վէ Բուսիանըն թէվէսպի
նի մէնէ ալէագ ատար օլան պիլճիւ
նէ հիւքիւսթթ մէյանընտա պիր իթ
թիֆագ իհտարը ճպիզ տիր կիպ
սէօղըր իլէ Ալմանիպա գարշը թէյ
վիզաթտա ոլուլունուեօրպար :

ՄԼՍԻԼԵԻ ՄԸՍՐԻՅԵ

Իսթէնտերիկէտէն սօն բօսլծա իլ
կէլէն Զար տ'Ալէքսանտր նամ կապէ
թատա Մըըըր մէսէլէսի հաղգընտ
աթի մալլիմաթ օգուճմուշ տուր :
Մըըըրն Մասուա, Սուաքիմ վ
Սուտան իլէ ճէրէհան էտէն միւնա
սէպաթընտան տօլայը ինկիլթէրը
գապիւնէսինին շու արալըգ բէք չօ
էնտիշէյէ օղրատըղը խապէր ալըն
մշ տոր :

Լճնորատան եղզըլուղընա կէօրէ
 ինկիլթէրա ըծալը սկսալիյէսի՝ Լ
 թալիայա զահրէն մուալլէնէթ
 պէնալէն, տէօվէթը միւշարիլէ
 Հանըն Մասուդի տայր իտտասալ
 նր թաստիգ էլմէ յօրպա :

ԻԹԱԼԵԱՆԼԱՐ՝ ՄԱՌՈՒԱՌՈՒ ՎԻՐԼԷՆ
 ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
 ԹԻՄՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ԵՖԵՐԵՄ
 ԲՆԻՄԻԱՆ ԿԵՐԵՎՈՐԵՆԻԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
 ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԹԻՄՈՒԹՅԱՆ
 ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
 ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ

ի թալեանկարքն իպուռ թառավու-
լարը Ծղորատապքի Ինկիլիզ թիւհար-
նըն խօշնա կիթմէտիկնտէն, Ինկիլի-
էր՝ Սուաքինտէն Պերպէրլէյ վէ Խա-
թումա գատար եօլ աշմագ արգո-
ւընտա իսէլէրլէ, արա եէրտէ Օսմ-
ջիկնա իլէ պինլէրճէ ավէնէսի պո-
լունմագ տա արր :

Սուտանիէր ալէյհնտէ ևէնիտ
պիր ֆըրդալի սէֆէրիսէ սէվզի՝ Լ
կիլթէրա էֆընարը ումուսլիյէսին
գապուկ օլունմայաճագ տըր :

Պապը Ալիէ միւրաճաւթ օրը
տուգտա, տէօվէթի Ալիէ՝ Մըրը
թէրք էտիպ կէրի տէճնթիլնիկ հա
տէ, Օսման Զիզնա տախի մէյտա
հէնկի թէրք իտէր. Սուաքիմա

Խարթումա թիճարէթ հօլը տախի
քիւշատ օլտէնուր . հօգսա Սուլտան-
լըլար սիգէ հօլը դաբատուրլար :

« Մըսրըրըլարըն Սուտանիլէրէ Ի-
թաաթ Իթտիրէմէյէճէ, քլէրի զանըր
տողրու օլամազ, հաթթա Իամայիլ-
բաշա հազրէթլէրի՝ Օմանը զապիթ-
լէրի գօմանտասընտա պուլունան 10,
000 նէֆէր Մըսրըր ասաքիրի Իլէ Սու-
տանը զապիթ էթմիշ Խտի :

«Թեզգֆիդ բաշա հաղթեթլէրի՝ տա-
խի Ինկիլիզլէրին աղիմէթինտէն ոօն-
բա դուվլէի Մըրըիյէ իլէ Սուտանը
զապթ էտէր , օնտան ոօնրա թիճա-
րէթ մէսէլէսի իւզէքինէ սիղին իլէ
մուսֆապաթ օլունապլէիր» տէմէք
տէ տիր :

Ինկիլիլէր իսէ, իշպու մագու-
սէօղլէրի տինէմէյիպ, Օսման Զիֆ-
նահա գարօը պիհնուտէ թէտպիրլէր
իլէ իշթիշալ ֆուտյօրլար :
Մէգքիւր կազէթանըն Լօնտրպ
մուխպիրի տախի աթի մալիւմաթ
վէրմիշ տիր :

Ինկիլիզ զաղիթէր: Սնդուանը
լարը շիտտէթէ թնաղիզ էտեհօր
լար, միւթէմէտտին առտ քլունան
ինկիլիզէր՝ միւտհիշ ճինայիթէր իճ
րա էթմէքտ օլտուգլարընտան, պո-
հարէքէթտէ ինրար էթալիքէ, Սու-
տան մէսէլէսի ֆաւլ օլունամայանալ
տրր:

Սոճաւանտա ճննչպիւնքին միւտա
խէլսի՝ իխթիլալէ, վէ Կօրտօն իւ
տիկէր Էվրօրալըլարն իթլաֆըն
սէպէպը միւսթադիլ ժլմնջ տուր զ
Պու կիւնքի կիւնտէ, Սուտան իխ

Թիւլաւ խիթամ պուլմուշ իսէ տէ
էվոթալընար ալէյհիտէ օլան նէֆ
րէթ՝ տէրէճէի նիսայէնէ վարմը տըր
Սուտանլըւարըն Հալֆա վատիս
ճիհէթլէրինէ թէճալուղլարընա կէ
լինճէլ պու՝ սըրֆ հայտուտըզ դապի
լինտէն օտուղուտան, ինիլիլըլէրի
ապիմէթլինտէն սօնրա, միւզթէտի
զապիթլէր գօմնատարնտա Մըրա
սաքէրի Տէնիալայա գատար ասայիշ
իասէ իտէպիլէճէք տիր:

Ինկիլիզէրին մէնափիթ թիւճարկ
 Եէսի Սուտան իլէ թիճարէթ Եօլս
 նըն աշըրմասընը միւսթէլզէմ օլտո
 զու ճիհէթէլ, իշպու բլանա մուխա
 լիֆէթ Էթմէմէլէրի մէլուդ օլտո
 զու Էմնարատաքի միւլսպիրի թարա
 ֆրնտան պէլան օլունմուշ տուր :

ԲՈՒՍ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸՆԸՆ ՄԱՆՈՎՐԱՒԱՐՈՒ
ԲԵԹՐԱԿՈՒՐԿԻՄԱՆ ԿԵԼԵՆ ՍՈՆ ԽԱՆ
ԱԵՐԵ ՆԱԳԱՐԵՆ, ԿԵԼԵՆԵՔ ՆՈՂ ՂԱՅ
ՓՆՆՈՒ ՂԱՐԱ ՏԵՆԻԿՈՒՆԻ ԹԵՐԻՍ
ՐՈՒՍ ԱՌՆԱՆՄԱՍՐ՝ մանավորա իճՐԱ
ՄԵՆԵԿԻ ՏԻՆԵԿԵ, ՐՈՍԻԱ ԽՈՒՐԱ
ԹՕՐԸ մԵՂԵԼՈՐ մանավորա ՆԱԳՐ
ԱՍԽԱՆԱՃԱԳ ՍՐԻ:

Մէզբլուր տօնանմա՝ 2 դըրհլը ,
Թօբճը , 2 ալիզօ վէ 26 Թօրիլտ
Իպարէթ օլուպ , ՃԱնօր , նամը Ի
պիւր դըրհլը տա Թէրւանէտէն 5
Ֆուզ չրօ յամըշ տըր ,

Եկե՛ք ԹԹԵԼԻՐ
Լէվանթ Հէրալդըն Օպէրա մու
պլորէնին պէյանընտ նաղարէն

Նապա Ռախուն օլմագ իւզրէ Սէփա-
թաթօլ չէհրինտէ 3 թօր Էաբրըմագ-
տա օլուպ , հէր պիրինին վիգսաթը
տախիլիւի 12 գատէմ վէ շրգլէթի
48թ օնէլաթատան իպպրէթ իմի :

Րուս կաղէթալարը՝ պու թօբլարըն
ճէսամէթ վէ սրգլէթինի բէք պէօ-
եւիք կիպի կէօսթէմիլիլէր իսէ տէ ,
մուխպիրի մէրդօմ՝ պու թօբլարըն
իթալիա ֆիլօսը իչիւն Դըրիք ֆապ-
րիգաարնասա եաբըլմըջ օլան 111 վէ 130
թօնէթաթալլը թօբլարա նապարէն
էհէմիլիլէթսիգ օլտուգլարընը պէ յան
էթմիչ տիր :

ՆԷՆԻ ՐՈՒՊԼԻ ԳԱՅՄԼՈՒ

Բուսիա մայիսէ նազըրը Մ. Վիգ-
նէկիտաութի լիզում կէօրիւնէն 15
մէլէն ըրպլիկէ մահուայէն Բուս-
պանգաւնտան գայիմէի նագուկէ
իւրաճընա թարաֆը իմէրաթօրի-
տէն միւսապէ իսթիհալ էթմիշ
տիր :

Լճաբառտա նեղը օլգեսան Աթ ձթ խթ
նամ սլր սաքնափլյէ կազէթս
սը տէյօթ քի, պու լիւղում՝ Բուսի
անըն Ալքանիսիս իլէ Ավաթ Բիս հուտու
տունտա թէմէրլիլ զաթը սաքէրլյէ
սինտէն իլէրի կէլվէ տիր :

ՏԱԽԼԻՅԵՆ

ՏԻՒՆՔԻ ՍԷԼԱՄՈՒԳ ՐԷՍՄԻ ԱԼԻՍԻ

Տիւնքի Սէլամըզ բէսմի աղխի՝ Հա
մխտիյէ ճամիրի շէրիֆնտէ իճրա պույ
րուլմուշ տուր :

Զաթը շէվքէթ սիմաթը հաղդէթ
Բատիչահի իւթիւ աղբգ արտապ
յա օթ ուրմուշ, վէ դարլըքնտա
տէօվէթիւ նամդգ վէ Օսման բա
շալար հազարաթը պղջլունտուղի
հալաւ, սաթթ 7 էննաթընտա համի
տիյէ ճամիի շէրիֆինէ վասըլ օլմուշ
վէ սէլաթը ճուժապը էտա պույոժը
տուգ տան սօնրա, արապաննն իտա
րէսի էէտը Բատիչահիլէրինտէ օլա
րաթ, Նըլտըղ Սէրայի շիւժանունըն
ալաթթ պուլունմուշար արը.

Կրահատուղէր իւն Կրանտիշեա հա
զարաթը վէ Բուսիա սէֆիրի Մ. Նէն
լիսոֆ ճէսապլէրի Սէրայի Հիմա
յուն էօնիւնտէ էվլէնէ եաբըլմը
լան չատըրլարտա պուլունմուչ
տուգլարը Կիպիչ Ճէպը Հիմապու
տայիրէսինտէ սէ Սրանիա սէֆիր

վէ Ռուսիա սէֆարէթ մէմուրար
 հաղըր պուրճամուշար վէ պայելը
 լեզբիլ քէ եանրնտա տիւնքի զիւ
 թէնէզզիւհ թրէնի Կիւ պէհրիմիզ
 կէլէն Ալանիալը սէյիահլար տուր
 նիւլար տըր 7 վէ եխէ մահալ
 մէզբիլքուէ ՅՂ գարար Մոնար
 սէյիահլար պուրճարադ ձ Քատիշ
 հըրիզ էֆէնտիլիզ հաղրէթլէրլթէ

րէիք պուրաբարու գլարքնտա « Բաս
 չահամ չօդ եաչա » տուաւընը եէք
 վաղ նիտա էթմիչ օլմաւարը իլէ, գ
 լէնաի հազրէթը Բատիչահիտէն ս
 առէթ իւլէմն պէյ էֆէնտի հա
 լէթ լէրի վաաթթ ասըյլա զէվաթը մ
 մաիլէյի մ իլէ պայրք պաթըր զաթ
 լարու իլթիֆաթը Բատիչահի ըպ
 կիանս պուրաբարու չ տուք :

Պատէհու Մապէսը Հիւմայուն մու-
ղիգարը քէսմիկէիտ հապարտը թէ-
րէնսիւմ էտէրէք, պիր միւքէմէլ
րէսմը կէշիտ ինքա օլունմուշ տուր
Սէլամըք րէսմը ալիսի խիթամ պու-
տուգտան սօնրա, միւսաֆիրիքը միւ-
շարիլէյիւմ հազարաթը հուզուրու
Բատիշահիյէ գապուլ օլունմուշլար վէ
սօնրա Սթապըր Ամիրէ իլէ թօքհա-
նէի Ամիրէյի վէ Կէօքսու Սէրայը
Հիւմանուրուսը սէյր վէ թէմաշա էթ-
միլէր տիր :

Տիւն կիճէ տախի միւսաֆիրիքը
միւշարիլէյիւմ հազարաթընա եր-
տըր Սէրայի Հիւմանուրուստա պիր
միւքէմէլ զիլաֆէթ վէրիլմիշ, վէ
պու զիլաֆէթտէ գաթը շէվէթէթի-
մաթը հազարէթի Բատիշահի մէվգիի
Հիւմանուրուստա պուլունարադ,
էքսէր վիւքէյա վէ րիճալը տէօվէթ
հազըր պուլունմուշլար տըր :

Ձիլաֆէթի խիթամընտան սօնրա,
միւշարիլէյիւմ հազարաթը պու
կիւն սապահիլայըն շէհրիմիլտէն կիթ-
մէք իւզրէ երտըր Սէրայի Հիւմա-
նուրուստան Գապիթօմ նամ վարօ-
լարընա ալմէթ էթմիլէր տիր :

Եսվէրանը հազարէթը Շէհրիյարի-
տէն սաաաթէթիւ Ահմէտ վէ Ալի Բիգա
բաշարը հազարաթը կէօնտէրի իշիւն
միւշարիլէյիւմ հազարաթը րիֆա-
գաթլարընտա Գուտար Շէհրիֆէ գա-
տար պէրապէր կիտտէքէր տիր :

Թիճարէթ նէգարէթի ճէլիլէսի
թարաֆընտան ֆէննը զրաաթա մախ-
սուս պիր մէքթէպ ինտար իշիւն
լաղըմ կէլէն մէպլաղըն թէտարիգ օ-
լունմուշլու իշիւնմիլ տիր :

Եսվէրանը հազարէթը Շէհրիյարի-
տէն սաաաթէթիւ Ահմէտ վէ Ալի Բիգա
բաշարը հազարաթը կէօնտէրի իշիւն
միւշարիլէյիւմ հազարաթը րիֆա-
գաթլարընտա Գուտար Շէհրիֆէ գա-
տար պէրապէր կիտտէքէր տիր :

Թիճարէթ նէգարէթի ճէլիլէսի
թարաֆընտան ֆէննը զրաաթա մախ-
սուս պիր մէքթէպ ինտար իշիւն
լաղըմ կէլէն մէպլաղըն թէտարիգ օ-
լունմուշլու իշիւնմիլ տիր :

Եսվէրանը հազարէթը Շէհրիյարի-
տէն սաաաթէթիւ Ահմէտ վէ Ալի Բիգա
բաշարը հազարաթը կէօնտէրի իշիւն
միւշարիլէյիւմ հազարաթը րիֆա-
գաթլարընտա Գուտար Շէհրիֆէ գա-
տար պէրապէր կիտտէքէր տիր :

Եսվէրանը հազարէթը Շէհրիյարի-
տէն սաաաթէթիւ Ահմէտ վէ Ալի Բիգա
բաշարը հազարաթը կէօնտէրի իշիւն
միւշարիլէյիւմ հազարաթը րիֆա-
գաթլարընտա Գուտար Շէհրիֆէ գա-
տար պէրապէր կիտտէքէր տիր :

Եսվէրանը հազարէթը Շէհրիյարի-
տէն սաաաթէթիւ Ահմէտ վէ Ալի Բիգա
բաշարը հազարաթը կէօնտէրի իշիւն
միւշարիլէյիւմ հազարաթը րիֆա-
գաթլարընտա Գուտար Շէհրիֆէ գա-
տար պէրապէր կիտտէքէր տիր :

Եսվէրանը հազարէթը Շէհրիյարի-
տէն սաաաթէթիւ Ահմէտ վէ Ալի Բիգա
բաշարը հազարաթը կէօնտէրի իշիւն
միւշարիլէյիւմ հազարաթը րիֆա-
գաթլարընտա Գուտար Շէհրիֆէ գա-
տար պէրապէր կիտտէքէր տիր :

Եսվէրանը հազարէթը Շէհրիյարի-
տէն սաաաթէթիւ Ահմէտ վէ Ալի Բիգա
բաշարը հազարաթը կէօնտէրի իշիւն
միւշարիլէյիւմ հազարաթը րիֆա-
գաթլարընտա Գուտար Շէհրիֆէ գա-
տար պէրապէր կիտտէքէր տիր :

Պու. սապահ աշըլար	16-25
Իսթիզարադ տախիլ տիւն գաբ.	38-22
» » էն երեքտէք	37-22
» » էն աշըլար	37-20
» » աշըլար	37-20
Մըսըր մութթահըր գաբ.	-
Պու. սապահ աշըլար	-
Սէրի Ա.	Ք.Ք. 25-25
» Բ.	15-35
» Գ.	16-25
Բուժէլ չըմէնտըֆէրի	47-25
Ագշէ ֆաթի	8-
Բարօր Ղըշ.	00-00
Հէվալէսիգ »	20-

ՄԻԹԵՆԻՎԻՅԷ

ՍՈՒՆ ՀԷՄԻՅԷԹԻՆՍ ՍԷՆԷՎԻ
ԳՕՆԿՐԵՍԻ

Տէօվէթէր արաաթնտա գուհուր ի-
տէն իլիթիլաֆաթը սիյասիյէնի մու-
հարէպէ իլէ ֆապը ուսուլունը մէն
իլմէք մագսէսի իլէ թէշէքիլէթ-
միշ օլան սուլս ճէմիլէթիլն 22ինճի
գօնկրէսի ալաֆրանկա սեպտ. Գուհ-
ու կիւնիւ Սվիլըէ մէմալիքիտէ
նէօվաթէլ շէհրի պէլէտիլէ տայրի-
սիտէ ագտ օլունմուշ տուր :

Միւշարէթը Սվիլըէ հիւքիլմէ-
թի մէմուրլարընտան միւսիւ Գօնկրէս
թարաֆընտան պիր նուլթգ իրաաթ
իլէ պէտ օլունմուշ տուր : միւմախ-
լէյս՝ գօնկրէսի միւշարէթընա
իլթիլադ էթմէք իւզրէ մէմալիքի
էնէպլէտէն կէլէն զէվաթա իլթի
լաղըմէ խօշամէտի էթտիլթէն սօն-
րա, էվթօրա բօլիթիլադըն հալը
հազըրընը իյզահ վէ վագթը իլէ միւմ-
քիսիլգ աաա օլունման նիլէ մէվաա-
մէտէնիլէթիլն թէրադգըր սայ-
սիտէ հուսուլթէր օլունմուշ կիլի
մուհարէպէլէրին մէնի տէ միւմիլն
օլունմուշը իւմիլթիլ պէյան էթմիշ
տիր :

Փիլհադգա Սվիլըէ իլէ Ամէրիգա
արաաթնտա գուհուր իտէճէք իլիթի-
լաֆաթըն հաքէմ վաաթթաթը իլէ հալ-
ըն իլիւն էլէվմ մէքիլը իլթի հիւ-
քիլմէթէր արաաթնտա պիր մուհա-
տէ մէվմուտ օլունմուշ կիլի, Փը-
րանսա, Ամէրիգա վէ ինկիլթէրա
արաաթնտա պու Եօլտա պիր իլթի-
ֆագ ագտը իլիւն տէ թէշէպլիւ-
սաթ վուգու պուլունմուշ, վէ Փըրան-
սա մէլիսի մէպուսանը աղաաթնտան
120, վէ այսնտան 20 զաթ թարա-
ֆընտան ալիլթէն միլլէթ մէլիսիլն
թարաֆէթի օլունման պիր մահլէրին
եադընտա մէվգիի միւշարաաթա
գօնուլաադը մալիւմ տիր : Տանի-
մարդատա վէ Սվէճ-նօրվէնտէ տա-
խի սուլս իլէ ֆապը միւշարիլաթ ար-
զուսու չօղալմագտա օլունմուշտան,
միւսիւ Գօնկրէս՝ տէօվէթէր արա-
աթնտա իլիթիլաֆաթըն մուհարէ-
պէսիլ հալլ վէ ֆապը զէմանընը
եադլայմը օլունմուշ գապիլէն իւ-
միտ էթմիշ տիր :

Պատէհու մէլիս՝ րէյիս վէ րէյի-
սի սանի վէ քէաթիլ իլթիլապա-
թընը ինքա էթմիշ, վէ էսպապը
միւլթէլիլթէյէ մէպի միւշարէթ-
թա իլթիլաթ էտէմէյէն զէվաթըն
մէքթիլապը գրաաթ օլունմուշ-
տան սօնրա, «մուհարէպէ հադգը վէ
սուլս մէսէլէսի» սէրլէվաաթ իլէ
թանգիմ էթտիլ պիր լայիհանըն գը-
րաաթը իլիւն մատամ ֆօնք նամ գա-
տըն մէվգիի իլթիլապէթէ տալթէթ օ-
լունմուշ տուր :

Իշպու լայիհատա միւտաֆաաի
նէֆաթէն պաշգա հէր նէ սէպէպէ
մէպի օլուր սա օլուն, կէրէք էֆ-
րաա կէրէք միլլէթէր արաաթնտա
գապիլա վուգու գաթան թէճվիլ

էտիլմէյէճէյի, վէ իլիթիլաֆաթըն
ֆապը իլիւն էն կիւլէլթարիգ՝ հա-
քէմէթէ միւրաճաաթ իտիլթէք իտու-
կի պէյան օլունմուշ տուր :

Պատէհու մէլիս՝ 1889 սէնէսի սէր-
կիլ ումուլիսի միւնսաթէթի իլէ
Բարիլաթ պիր Գօնկրէս ագտըն գա-
րաաթընտը տըր :

Տիւնեանըն ճիհաթը միւլթէլիլթէ-
պիտէ պուլունման սուլս ճէմիլէթիլ-
րի՝ մէլիսի մէքիլաթէ մուրախաա
պուլունմուշմագ իւզրէ տալթէթ օ-
լունմուշաթար տըր :

Հուզարտան Մ. Բէվէրդ նամ զաթ՝
մէարիֆին թաաաթիլն սուլս ու-
մուլիլէ օլան թէշէթիլն հադգընտա
պիր նուլթգ իրաա էտիլ, էվթօրա-
տա վէ Ամէրիգատա ուսուլուն թէտ-
րիլն իսլաթը իլիւն միւլթէլիլթ պիր
մէլիս թէշէթիլ արզուսու պէյան
էթմիշ տիր :

Մ. Օմիլթա նամ զաթ տախի, տէօվ-
լէթէր արաաթնտա հաքէմ մարիֆ-
թի իլէ ֆապը իլիթիլաֆաթ էտիլ-
մէսի ուսուլունըն թաաաթիլն իլիւն, կա-
ղէթալար վաաթթաթը իլէ զայրէթ օ-
լունմուշ իլիլթըն պէյան էտէ-
րէք, պու մագսէտէ սարֆ օլունմագ
իւզրէ իանէ ճէմիլն վէ պիր սանտըգ
թէշէթիլն թաաաթիլն էթմիշ վէ մու-
մալիլէյիս պու թէշէթիլ գապուլ օ-
լունմուշ տուր :

Պատէհու մէլիս տաղըմը տըր :

ԿԷԼԻՊՈԼԻՏՈՆ ՄԷՔԹՈՒՊ
(6018 ԿԷՔԵՐՈՆ ԿԷԼԻՊ)

ՔԱՌԱՄՐՈՐԵՍՈՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԷ
ԺԼ

Եունտա աաաթը
Կիւրալի գիշեր ժամը կին «Միլի-
օֆթօն» անուն փոքր շոգենաալ Մօլ-
լօվայէն հեռանալով՝ բաաական մը-
կալից օղով մը եկանք Ասիական ե-
զերք Եունտա աաաթը կամ ձիւնտա
ըսուած յունարանի կղզին, որ կըլ-
գիլմի մը կեդրոնն լինելով ծաղկած
է բաաական :

Հին առիւնը այս կղզիլումը Մօս-
խօ անուն բուհաւորէ մը անուն ըս-
տացած լինելով՝ միշտ հիմա Յոյնք
Մօսխօնիսի (Մօսխօյի կղզիք) կ'ան-
ուանեն զայն, թէեւ հիմա այդ ա-
նուն մասնաւորապէս կը արուի յիշ-
եալ կեդրոնական կղզիք, որոյ ձիւն-
տա կամ Եունտա կոչուելուն պատ-
ճառը թերեւս ժուհնտա (կցեալ)
բաալն աղաաթեալն է. զի կղզին
Ասիական եզերքին կից է գրեթէ,
նոր ջրանցքով մը կը զատուի հիմա,
թէ աաա եւ թէ մօտակայ Այվա-
լըզի մէջ 66 տարի առաջ (1821ին)
ապստամբութեան կարծեաց տեղի
արուելով գառնաղէտ Դէպքեր պա-
տահած են. փախչողներն 9 տարիէն
գառնալով նորէն իրենց կալուածնե-
րն զնեւ եւ հաստատուեւ են :

Եունտային չըպապտն է 18 միլոն,
տուններն իբր 1228. Յոյնք իբր 1191,
Տաճիկք իբր 37. Կարդոններն են բա-
րեկարգ. 9 գործարան օճառի եւ 8
գործարան ձիթոյ եւայն :

Ամբողջ կղզիլումը կեդրոնին հետ
մէկտեղ կը բաղկանայ 18 կղզիլանե-
րէ, որոցմէ Եունտա, Չըպլազ, Փի-
րէ, Մօսխա, Իլիաս, Գալամիո, Ու-
լիա, Փիլղոս եւ Գրօմիլոնիսոս մը-
շակուած են. Իսկ Նէսիլիօլա, Փա-
րոս, Ատիալադոս, Մօփանոս, Գու-
նոս, Սգալիոս, Սաֆէրիլաշ, Ս. Յով-
հանու վանք եւ Ս. Գէորգայ վանք
կղզիլաններն մշակուած չեն. եւ բնա-
կիլ միայն Չըպլազ կղզիլին մէջ
կայ իբր 15 տուն հողագործ :

Այդ կղզիլանին ամենէն հեռի
գտնուող կտորին՝ շոգենաա մը կրնայ
երեք քառորդ ժամէն հասնիլ կեդ-
րոնէն որ է՝ Եունտային ելնելով, ա-

հա կղզիլանին կտորներուն իրարմէ
հեռաւորութեան վրայ գաղափար մը
Աաա ի մէջ կը բերուի Եունտային
մէջ շուրջ 10 տարի առաջ պատահած
եւ արժանահաաա յոյնէ մը պատ-
մուած գէպք մը ոչ նուազ հետա-
քըքըրական եւ եղերական :

Կրեսոսեան գանձերու տէր եղած
Ալաթոնիքիս անուն եպիսկոպոս մը,
որոյ միայն ծովեզերեայ տունը (զըր
տեսայ) այսօր 2 միլիոն զուրուշ կ'ա-
ծէ, գիշեր մը իւր այս ապահով եւ
եղերական տան մէջ Սիւրայէն եկած
գողերէ կը կողոպտուի. բոլոր ոսկի-
ներն եւ մեծագին բաներն վերցուած,
ինքն ալ մեծ գաշտով մը տախտա-
կամածին գամուած, եւ ոսկեսէր
«սուրբ» հոգին փշած կը գտնուի
առտուն :

Այլ սպանեալ եպիսկոպոսին պաշ-
տած Մամնայ չաստուածը կը պատ-
ժէ այդ ապերախտ գողերն՝ միւնսոյն
գիշեր ուրիշ երախտագէտ գողերու
կողոպտել տալով գանձը, որով կը
կատարուի այն խօսքն, որ ըսուած է
ի ձեռն գարուս մարգարէին՝ թէ
«գողը գողէն գողացաւ, Աաաաա
տեսաւ, զարմացաւ» :

ԺԹ.
ՓՈՔՐ ԶՐԱՆՑՔ ՄԷ

«Միլիօֆթօն» մեկնելով Եունտա-
յէն անմիջապէս կը մտնէր նեղ ջը-
րանցքի մը մէջ, որոյ լայնութիւնը
հազիւ կրնար մեր շոգենաալն կրկին
լայնութեան հաաաաթիլ թէեւ տեղ
տեղ քիչ մ'աւելի. Իսկ երկայնու-
թիւնը շոգենաալ արագութեամբ
ճիշդ քառորդ ժամ կը տեւէ եւ կը
ներկայացուի իբր Սիւլիլ ջրանցքի
մանրակերտ. Այն վիճակի մէջ կը
թուէր թէ մեր շոգենաալը ցամաքի
վրայ կը սողոսկէր եւ կը սրանայր
իբր շոգենաալ. եւ ներկայացուած
տեսարանը աւելի ակնահաճոյ կը լի-
նէր՝ տեսնելով թէ ջրանցքին երկու
կողմերէն շատ մօտիկ կը բարձրանա-
լին խուռն ձիթենեաց անտառներ,
աաա ու անդ փոքրիկ փարփանք
խարսխանիլներ եւայն, Վերջապէս կը
յարմարի ըսել թէ՝ հոս այս նեղ ջը-
րանցքին միջոցաւ Ասիա եւ Մօսխօ-
նիսիս ձեռք ձեռքի տուեր են իրա-
րու :

Անանուն ընկերութիւն մը 5 տա-
րիէ ի վեր զայդ ջրանցք բացեր է
քաաաաաա արտօնութիւն մ'աաաա-
լով. Բուհեցալ թէ այդ ընկերութիւ-
նը տեղւոյն վրայ գտնուած ժայռերը
ու ժանալով ջարդ ու բուրդ ընելու
եւ ուրիշ պիտոյից համար իբր 23000
ոսկիներ ծախսեր է, թէեւ անցնե-
լու համար ստացուած մուտքի բա-
ծերն գոհացուցիչ բաժիններ կը խօս-
տանան բաժանորդաց :

Երանիլ թէ մեր երկրին մարդիկ
ամեն տեղ փուլթային ուրիշ այսպի-
սի օգտակարութեանց ձեռնարկ լի-
նելու ընկերութեամբք, եւ հողային
իրենց հայրենիքը զգացուած տեղա-
կան պիտոյից մէջ հետեւելով Այվա-
լըզիլոց բարի օրինակին. որոց քա-
ղաքին առջեւ արդէն 20 վայրկեա-
նէն հասած եւ խարսխած էր «Միլի-
օֆթօն», անդ՝ ուր ծովը իբր լայն
աւաղան ի բնէ ձեւակերպուած է՝
ջրանցքը անցնելէ յետոյ :

ՄԱՐ ԱՐԱՍ ԿԱՏԵՍԱՅ
(ՏԷԼԷԳ)

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ԳԱՂՂԱԿԱՆ
Բերա մեծ բողոց

1888 սեպտեմբեր 18 կիրակի ցո-

Եկ ժամ 8 ժամ 7 րոպե եւ քիտի վերջա-
նայ ժամ 10 րոպե

Ի պատիւ

Սերկիւտ, Ֆէտէրովնա եւ Բաւել
Մեծ Դուքսին Մեծ Դուքսուհոյն Մեծ
Դուքսին

Հռչակաւոր ողբերգութիւն Պ. Պ. Հ.

ԱՂԱՄԱՅԻՆ

Պիտի ներկայացնէ

Առաջնորդութեամբ Պ. Պ. Մաղաքեանի

Արտաքոյ կարգի երկրորդ ներկա-
յացում

Հայերէն լեզուաւ

Օ թ է 1, 10

Ողբերգութիւն ի 5 արար

Օթ է 1, 108 ի դերը Հռչակաւորն Պ. Պ.
ՀԱՂԱՄԱՅԻՆ պիտի ներկայացնէ

Մասնակցութեամբ առաջնակարգ
դերասանուհեաց

ԱՂԱՄԱՅԻՆ

— 0 —

Տիւն սաաթ 7 տէ Ընդհանուր Ժո-
ղով Մայր Եկ-տէ թէճէմիւ խորիւ,
Դեր. Տեղապահ Սրբազան Հայրն Նա-
խագահը վէ Տօգ. Թիւրաքեան է-
ֆէնտիննտէ ատենապետիկ իւլէ ա-
շըմը, վէ Ամեն. Խորմեան Սրբազան
հաղթէթէր, վէ չօգ Երեսփոխան է-
ֆէնտիննտէ, վէ պին նէֆէր դատար
սամին հաղթ պուլունմուլ իսէ տէ,
էսէֆ խտերիք քի, հէր միլէթտէ էմ-
սալի կէօրիւլէ կէտիկի կիպի, պա-
ղը չիւրին հալլէր դուհուր իթտիկին-
տէն, գուրա վիւրիլէմէիւ, կէլէճէք
հաֆթաւ գալմիլ տըր

Ձաթէն Երեսփոխանը վէ քէզա է-
հալի իթի գըմմա թագսիմ օլունարադ,
պիւր թագմը Գեր. Բարթուղիմէոս
Սրբազանը, վէ տիկէր թագմըտա
Դեր. Նար-պէյ Խորէն Սրբազանը
ղայրէթին չէքմէքտէլէր իքէն, չու
սօն կիւնէրտէ իսէ, մէքիւր զայրէթ
տահա զիւստէ արթմըլ օլտուղուն-
տան, տիւնքի հալէ սէպէպիլէթ վի-
րիմիլ տիւր

Թարափտարը պերպ տէլիլ տիւր,
վէ թապիի տիւր, վէ հէր վագըթտա
վուգու պուլուն, լաքին, պու տէֆա
չու ֆէնալը վար տըր քի, պիւր թա-
րափտա չօգուգ, վէ տիկէր թարափ-
տա աղլըգ պուլունմանը, սայքի այ-
նի սանըտա վէ այնի զայրէթ վէ գուտ-
րէթտէ պուլունմուղունտան, ֆէնա-
լըգ կիթտիքէ արթմադ տա, վէ նէ-
թիճէսինտէնտէ գօրգուլմագ տա տըր,
հանի տիմէք իսթէրիք քի, տէրքեար
օլան հալ վէ էֆքեարէ նէղարէն, միւ-
շարիլէյհիմ Սրբազանըտան, հէր
գանդիսիտէ Բաթրիգ օլտա, պու զըտ-
տիլէթ իսայի վագըթտա տէվամիլէ
միլլէթիմիլըն զարարընը մուճիկ օլ-
տուգ տան պաղա, քէնտիլէրտէ պի-
հուղուր օլանագլարընտան, պիլգէ,
իքիսի տալի, ալիճէնապըգ խտէրէք,
պիւր սուրէթի գալմիլիտէ օլտուղու
հալտէ իսթիֆատէ իտիպ չէքիլէլէր,
վէ մէյտանը, պիւր իւլիւնճիւ զաթա-
պըրագ սալար, էմիլ պանիլէթէ րիա-
յէթ իթմիլ օլանագլար տըր, Պու
ճիւլէ իլէ, Ալլահ վիւսին տէ պիլգ
հանըմըլ օլալմ

Կէլէլիմ չիմտի վուգուի հալէ
Միւթատտան պուլունման տուանըն
իճրալըլա մէճիւ քիւշտա օլունա-
րագ, ատենապետ էֆէնտի, Դեր. Խո-
րէն սրբազանը պիւր իսթիֆա կէօն-
տէրմիլ օլմասընը պէնան իլէ օգու-
մագ իսթէտիկինտէ, երեսփոխանը-
տան Աւետիս էֆէնտի Սուրէնան,

սէօգ իսթէնէրէք, մէքիւր իսթի-
ֆանըն օգուլունմանտան էվլէլ սէօյ-
լէմէք իսթէմիլ, ատենապետ էֆէնտի
սէօգ վիւմէիկ օգուլունմանըլ լաղըմ
կէլմէսինի խտտա իթմիլ, Սուրէն-
ան էֆէնտի տէ քէնտի խտտալուն-
տա չիմարա պաղլալմը, երեսփոխան-
լարտան պիւր թագմըլ էվլէլ իսթի-
ֆանըն օգուլունմանըլ, վէ պիւր թա-
գմը տալի էվլէլ սէօգ վիւմէիկինի
իլլիկամ իթմիլըլ, պու արատա էհա-
լի թարափնտան պաղըրըլար դուհու-
րա կէլմէկէ պաղլալմը, վէ Սուրէնան
էֆէնտիտէ հատտի իթիտալի թէհա-
վուգ իլէ իսրարընա տէվամիլէ պու-
լունմուլ, վէ պուլուն իւղէրիլէ,
երեսփոխանըտան չօգլար «գուլըս»,
գուլըս, գուլըս ըրէք» տէյի պաղ-
ըլարըլարընտան, վէ էհալի տալի իւ-
լիւրաք իլլէտիկինտէն, պիւր կիւրիւ-
տիւ տիւր գօրմուլ, վէ պիւր թագի
Սուրէնան էֆէնտի երիլէն օթուրա-
րագ, կէրիլ սիւ քիլէթ մէհպուր օլ-
մուլ, վէ Ատենապետ էֆէնտիտէ իս-
թիֆանը օգուլունմա պաղլալմը իսէ-
տէ, պաղը երեսփոխանը սիւ քիւ-
թի գալմ իլէ պիւր գալտէֆալար մա-
նէլար վիւրէքէք պաղըրմըլար, վէ
սայիլէր տալի պաղըրմըլար, եանի
պիւր թարաֆ մէքիւր իսթիֆանը թայ-
իկ իլէ պաղըրտըլը հալտէ, տիկէր
թարաֆ տալի թահսին իլէ պաղըր-
մըլ, վէ կէրիլ սայիլ իսթիֆա օգու-
լունպ պիւրմիլ իսէտէ, չամթատան
պիւր չէյ անլալըլալմալըլը պէրթա-
րագ, օլ հէնկեամիտէ, չօգլարտա ա-
նաղա գալմըլ օլտուգլարընտան,
լանըգըլա կէօրիւլէպ անլալըլալմա-
լըլար, պիւր բաթըրտը տըր գօրմուլ

վէ չօգլարըն թէսիլէն չաղըրըլարըլ,
վէ պիւր թագմը երեսփոխանըլար
անագտա թօլանարագ պաղըրտըլա-
րը միսիլու, էհալտէն տալի պիւր չօգ-
լարըն պաղըրմըլար, վէ օլիւս վէ
ղապլիլէն լուղէթիլէր իլիտիլմէկէ
պաղլալմը, մէճիլս ալթ իսթ օլմուլ,
պաղըլար պըրպըլ պիւր չօգլար չօգ-
լար պաղլալմըլար, վէ պատէհու քեաֆ-
ֆէյի երեսփոխանըլար չօգլարըլար, վէ
չօգլար ֆաթիլիլանտէ թօլանմըլ-
լար իսէտէ, արթըգ պիւր պիւր իլ
բըլալմանադըլը կէօրտիկիւմիւ-
տէն, ալըպ երիւրէիւ վիւմիլը տիւր

Կէրիլ պու արատա, հալլիտէ վէ
սօգալտա հիւքիւմէթ մէճիւլարըլ
վէ օլիւսլէր հաղթ պուլունմուլար
իսէ տէ, միւսալիլէլէն տայիլ հիւ
պիւր իւղըմ կէօրիւլմէիկ, հէրքէս
տաղըլըպ կիթմիլ տիւր

Պու չիւրին հալ իւղէրիլէն, պուլուն-
տան զիւստէ պիւր չէյ սէօյլմէքիլը
միւմըլն օլմանադըլունտան, չիւրին
հէր գանդի թարափնտա գուլունու-
կէօլմէիլէլէն, կիւճէնէրէք զարարը
մուճիկ օլմանագլարընտան, պու գա-
տարլա իթիֆա իթմէլիկի էմիլ պա-
սիլէթ տէն ատա իթմիլը տիւր

Գալթա քարողիլ Արթ. Յովսէփ
վարդապետ Ալվաղեան, Բուսիա տէվ-
լէթի ֆէիլիմէսի Կրանտիլէրի հա-
ղարթընա րէսմի թէպիլէր իֆա իլ-
լէմէքիլը իւղէն, Գեր. Տեղապահ Սըր-
բազան հայր թարափնտան վարըու
միսսուլարընա կիթմիլէն տէ, քէն
տիլէր օրատա պուլունմալըլարըն-
տան, գօմանտա էֆէնտի իլէ կէօ-
րիւլմըլ, վէ Գեր. Տեղապահ Սըր-
բազան հայրըն գարթ թը վիլիլթէրիլ
պըրագարագ ալմէթ իլլէմիլ տիւր

Ճիլլիլ զաղէթալը, կիւսա իմա-
նա կէլմիլ, վէ կիւսա թէօլպէնէ պա-
լալըլարը կիլիլ, էէնի պիւր ճիլլիլ իլկէ
տահա գալլըլարագ, քէնտիլտէն ալ
ճիլլիլ օլտան Մէճիւլունըն պիւր պէն-
տինէ ճէվալ վիւրտիկի սըրատա, մա-
հուտ կոնդալըն չայեանը թայիկ օլ-
տուղունու իգրարա մէհպուր օլմուլ-
վէ Մէճիւլա տալի, ճէվալպէն, Գա-
թիլթ օլտուղու հալտէ, բարա խա-
թըրը իլին, հէր րէնկէ կիւրմէլիկի
իթիլթեալ իլլէտիկինի, վէ սօֆու
պիւր Գաթիլթ պուլունմուղու թագ-
տիլտէ, իւրմէնիլթ սաթմանա չալըլ-
տըլընը անլալթտըլմըլ տըր

Մէճիւլանըն պու սէօյլէտիկի րէք
տօղըու տուր, գիւրա էօյլէ եարմաղըլ,
մահուտ կոնդալըն չայեանը թայիկ
օլմանըն անլալթտըլմագ իսթէմէքիլը
պիւր բարա իթմէլը պըրագալմը պիւր
լէրճէ միւրայիլթիլթիլ վէ միւսա
հէնկէլէրինի, վէ եալանլարընը, վէ ճա-
տալըլարընը... տահա Մուլ վագա-
տընտա եաղտըրտըլարընը, վէ ու-
մուլէն միլլէթիմիլէ «Գիւրտէլտէն
ալ իթալթըլ, ալ թէպիլիլէլի, վէ
ալ էտէպիլ» տիմէսինի, վէ կոնդալ
մէսէլէսինտէն էվլէլտէն սօնունա
գատա Պապանճուլմ Ջաքարիլիլ իլ-
լէթիլէն ուղարմասընը, հէնուգ քիմէն
ուլունթմալըլ տըր

ԱՂԱՄԱՅԻՆ ՀՐԱՒԷՐԸ

ԵՒ ՇԱՀԱՄԱՐԱՆԻ ԿՏԱԿԸ

Կան պատճառներ որ իրենց բնու-
թեան հակառակ արդիւնք կ'արտադ-
րեն. Այսպէս եղաւ եւ վերջին հրաշա-
կաւոր հրաւերը. Հրաւեր առ ո՞ւր-
մեր «հին, պատմական, գուրդ» ալ-
գըն (ըստ ասուլթեան վատիկանի պաշ-
տօնական լրագրոյն) առ Հայն՝ որ գը-
հէ իւր հնութիւնը, պատմութիւնը,
գուրդութիւնը եւ երթայ խոնարհի,
որո՞ւ, Պետրոսի՞, ոչ, այլ Պետրոսի
կարծեցեալ փոխանորդին առջեւ. Ի՛հ,
աս գէշ խելք չէ. Այս աղուէսը նո-
րանչան բան է եղեր. իրմէ «վեր»,
ժառի վերեւը գտնուող աղուէսին
բերնէն պանիլը առնելու համար
«վար» կը հրամայուին զայն

Արդ, փոխանակ Հայոց կորուսեալ
հողինը փրկելու՝ վատիկանը գե-
հնի նոր կոճիւր շինեց, զի պատճառ
եղաւ քանի մը պապականաց իրենց
մայրենի եկեղեցւոյն գիւրը գիւմիլուն
եւ վատիկանին հրաւերը միայն այս
աղուցեցութիւնը չունեցաւ. Անմահ
Շահապարեանի «Հերթում Դաշնեց
թիլթոյ» հմտալից գրուածին վերստին
հրատարակումը տիւր մտածութիւն-
ներ զարթոյց ի միւր, եւ վայ կար-
գացիլը այն կարգ մը «Խղճամիտ»
անձանց որ այս մեծ մարդուն յիշա-
տալին մահացուցին

Էջմիածնի արեղայ մը ի Պօլիս կու-
գայ՝ լոյս կը քարոզէ, կը հալածուի
քանի մը «մեծահաւատ» անձերէ եւ
իրենց սեւահողի պատուելիէն կը-
փախչի ի Փարիզ լուսոյ այգ ասպըն-
ջական մայրաքաղաքէն ճառագայթ
մ'անդադարձնել տալու իւր խաւա-
րին հայրենեաց խորշերուն վրայ, ա-
նողը հիւանդութիւն մ'արդեւ կըլ-
լայ իւր մեծ խորհրդոց եւ կ'ստիպուի
նորէն Պօլիս դառնալ

Այս նշանաւոր եկեղեցականին եւ
Միլիթար Արքային մէջ զարմանալի
հակապատկեր մը կայ. Միլիթար իւր
թանկեաց հաւատքն ուրանալով կար-
ծեց թէ իւր ազգին փրկութեան ճամ-
բայ բացաւ. իւր գործը խաբուսիկ
փայլ մ'ունեցաւ առժամայ, որ հե-
տըզնտէ չիլանելու եւ ազգին՝ փո-

խանակ օգտակար ըլլալու՝ միասակար
դառնալու վրայ է

Իսկ Շահապարեան իւր նախնեաց
հաւատը «պինդ բռնելու» մէջ տեսաւ
իրաւամբ իւր ազգին փրկութիւնը
Ուստի ուղեց նախ ազգին անկեալ
եկեղեցականութիւնը կանգնել

Այս պատուական մարդը՝ գերեզ-
մանի դուռը հասած տխուր ակնարկ
մը կը նետէ իւր սկսած հսկայ գոր-
ծոյն անկատար շինուածին վրայ
Ուստի քաւօք եւ հեծութեամբ հա-
ւաքած մէկ քանի լումայն ազգին կը
յանձնէ՝ խնդրելով որ ի կատար ա-
ծեն իւր գործը՝ թողած դրամագըլ-
խին տոկոսովը (կարծեմ՝ քսանընդ-
տարիէն) ժառանգաւորաց վարժա-
րան մը բանալով կիլիկիոյ մէջ

Կարապետ վարդապետ իւր նպա-
տակին ապահովպէս հասնելու հա-
մար կտակալատար կարգեց ազգէն
երկու մեծ անձեր՝ Բարձ. Նուպար
փաշա եւ Ներսէս Արքեպիս. վար-
ժապետան

Բարձ. Նուպար փաշա փափաքելով
որ հանգուցեալ ազգասէր եկեղեցա-
կանին նպատակը ժամանակէն առաջ
իրագործի՝ քանի մը հաղար ոսկի ա-
ւելցուց դրամագլխին վրայ, եւ վար-
ժարանը բացուեցաւ հոս ի Պօլիս կի-
լիկեայ՝ որպէս զի կտակալատարնե-
րէն միոյն՝ Ներսէս Արքեպիս ի «ան-
միջական» հսկողութեան ներքեւ գըտ-
նուի. Արդ քանի մը տարիէն դրա-
մագլուխը «գրամատքին» հետ քա-
լեց գնաց եւ վարժարանի փակեցաւ

Ասոր մեղքը թէպէտ ամբողջապէս
քօնօլիտէի վիզը փաթթեցին՝ սա-
կայն գլխաւոր մեղապարտը յոռի եւ
«յուրեղոյն» մատակարարութիւնէն էր՝
որու մէջ «մատ» ունեցան նաեւ քա-
նի մը ազգասէրներ... Բայց հոս
Շահապարեան ի՞նչ յանցանք ունի.
անոր սուրբ յիշատակն եւ կտակն ին-
չո՞ւ մոռցուի, այն Շահապարեանին՝
որ թէպէտ կարճ ապրեցաւ այլ մեծ
ժառանգութիւն մատոյց ազգին դրա-
կանութեան եւ եկեղեցւոյն

Հապա այն «գործիչը» որ Շահա-
պարի հացով եւ ջրով սնաւ, մեծցաւ,
ինչո՞ւ բառ մ'իսկ չիսօլը չգրեր ի
նպատակ Շահապարի կորուսեալ ա-
ւանդին. ինչո՞ւ ոսկեղէն սրբոյ լուծին
ներքեւէն անցնելով բերանը խփեց
նստաւ, եւ միայն իւր գործին կը-
նայի. Միթէ այս պարսին՝ եւ իւր
նմաններուն պարտքը չէ՞ արխատիլ
իրենց մեծ բարերարին յիշատակին
ի մոռացմանէ փրկուելուն

Եւ ազգային պատրիարքարանը նը-
ւա՞ղ յանցաւոր է այս ոճրագործու-
թեան մէջ

Սակայն մեք պիտի չլուենք՝ եւ ա-
մեն առթի մէջ պիտի կրկնենք ան-
մահ Շահապարի «պահանջումը»
Ե. Մ.

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

Հայ ազգն, այս օրերս, կրօնական
հրաւեր մը ստացաւ ի հողեւոր փա-
րսին հոռովականութեան, իմա՝ ի
սղանդանոյն հողոց

Էօթէն Սիւի, Վ. Հիւրիլի եւ այլ
տիեզերահաշակ ու մշտադուռն հան-
ճարներու ապրած ու տիրապետած
վեհապառ դարուն առջեւ այս օրի-
նակ հրաւեր մը ոչ թէ պարզապէս
յանդգնութեան մը, այլ կատարեալ
անխոհմտութեան մ'արգասիքն եղաւ,
կրնայ ըսուիլ

1888ը 1868ի փառապանծ լրագմն
եղաւ. թո՛ղ ըլլայ. մեզմէ մեզմէ
Արեւմտեան ճամբիւր քաղաքակըր-

